

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรต่างๆกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสตรีสมรสวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ทำงานแล้ว ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ เป็นสตรีสมรสวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ทำงานแล้ว ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณสมบัติดังนี้
 - ก. เป็นสตรีที่สมรสแล้ว โดยจะจดทะเบียนสมรสหรือไม่ก็ได้
 - ข. อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 20-40 ปี
 - ค. ทำงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น
2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสตรีสมรสวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่ทำงานแล้ว ในเขตกรุงเทพมหานคร คำนวณจาก 20 เท่าของจำนวนตัวแปรทำนาย (Kerlinger and Pedhazur, 1973) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 20×15 ได้เท่ากับ 300 คน ในที่นี้จึงใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน
3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจำนวนลูกจ้างสตรีของภาครัฐและ เอกชนใน เขตกรุงเทพมหานคร ปี 2532 มีเท่ากับ 175,600 ต่อ 726,000 คน(สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2532 : 63) มาคำนวณหาสัดส่วนของสตรีที่ทำงานแล้วในหน่วยงานของรัฐบาลและ เอกชน ได้เท่ากับ 1: 4 โดยประมาณ (ในที่นี้ภาครัฐ ได้แก่หน่วยงานภาครัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ) ดังนั้นสัดส่วนของจำนวนตัวอย่างจากหน่วยงานภาครัฐบาล ต่อรัฐวิสาหกิจ และต่อภาคเอกชน เท่ากับ 1:1:8 มาคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ได้เท่ากับ 30 : 30 : 240 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนลูกจ้าง สัดส่วน และขนาดกลุ่มตัวอย่างสตรีของภาครัฐและ เอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร ปี 2532

หน่วยงาน	จำนวนลูกจ้างสตรี(คน)	สัดส่วนสตรีที่ทำงาน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ภาครัฐ : รัฐบาล	175,600	1	30
: รัฐวิสาหกิจ		1	30
ภาคเอกชน	726,000	4	240

ขั้นที่ 2 เลือกหน่วยงานราชการ องค์การรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานเอกชนที่จะสุ่มตามเงื่อนไขคุณสมบัติข้อแรก และตามจำนวนสัดส่วน ด้วยการคัดเลือกแบบเจาะจง ดังตารางที่ 5 (หน้าถัดไป)

ขั้นที่ 3 ดำเนินการติดต่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เลือกได้แล้วนี้ เพื่อขอรายชื่อข้าราชการหรือพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยนั้นๆ ที่มีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดไว้ ด้วยการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นที่ 4 นำรายชื่อที่ได้มาคัดเลือกโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 5 รายชื่อหน่วยงาน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างของภาครัฐและ เอกชน

หน่วยงาน	รายชื่อหน่วยงาน	จำนวนตัวอย่าง(คน)
ภาครัฐ : สถานีราชการ 2 แห่ง	ศาลาว่าการกรุง เทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักนายกรัฐมนตรี	30
: องค์การรัฐวิสาหกิจ 2 แห่ง	การไฟฟ้านครหลวง สำนักงานเขตวัดเลียบ การรถไฟแห่งประเทศไทย	30
ภาคเอกชน : บริษัทเอกชน 7 แห่ง	ธนาคารไทยหนู สาขาวังบูรพา ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สำนักงานใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาพลับพลาไชย บริษัทสยามกลการ จำกัด บริษัท เอลต้าอี เลคทรอนิกส์ (ประ เทศไทย) จำกัด บริษัท เซ็นทรัล เทคดิง จำกัด บริษัท ล็อกซเลย์(กรุง เทพ) จำกัด	240

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของ เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 ข้อ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมความ ได้แก่ ประเภทของหน่วยงาน อายุปัจจุบัน อายุเมื่อสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการสร้างความคุ้นเคยก่อนสมรส รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาของการสมรส การได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต จำนวนบุตร

ชุดที่ 2 แบบสอบถามที่เป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scale) มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 มี 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 มาตรวัดคุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 มาตรวัดประสิทธิภาพของการสื่อสาร จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 3 มาตรวัดความสมานฉันท์ทางบทบาท จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 มาตรวัดความเสียเปรียบสัมพัทธ์ จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 5 มาตรวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นมาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส จำนวน 43 ข้อ

ขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 ข้อ ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมความ รายข้อที่สร้างขึ้นเพื่อควบคุมลักษณะกลุ่มตัวอย่างมี 2 ข้อ คือ ประเภทของหน่วยงาน และอายุปัจจุบัน รายข้อที่ครอบคลุมตัวแปรศาสตร์ 7 ข้อ ได้แก่ อายุเมื่อสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการสร้างความคุ้นเคยก่อนสมรส รายได้ของครอบครัว

ครัว ระยะเวลาของการสมรส การได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต และ จำนวนบุตร

ชุดที่ 2 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scale) ได้แก่มาตรวัดคุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา มาตรวัดประสิทธิภาพของการสื่อสาร มาตรวัดความสมานฉันท์ทางบทบาท มาตรวัดความเสียเปรียบสัมพัทธ์ มาตรวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดพื้นฐานทางทฤษฎี ผลการวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยคัดสรรที่ต้องการศึกษา ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

2. ศึกษาแบบสอบถามมาตรวัดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยคัดสรรที่ต้องการศึกษา

จากงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ คุปต์กาญจนากุล (2526) ได้นำมาตรวัดมาใช้ 3 มาตร ได้แก่ มาตรวัดความสมานฉันท์ทางบทบาท (13 ข้อ) มาตรวัดความเสียเปรียบสัมพัทธ์ (6 ข้อ) และมาตรวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต (5 ข้อ) กับของอุบลรัตน์ พิชญ์ชยะนนท์ (2531) ได้นำมาใช้ 5 มาตร ได้แก่ มาตรวัดคุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา (4 ข้อ) มาตรวัดประสิทธิภาพของการสื่อสาร (12 ข้อ) มาตรวัดความสมานฉันท์ทางบทบาท (6 ข้อ) มาตรวัดความเสียเปรียบสัมพัทธ์ (3 ข้อ) และมาตรวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต (3 ข้อ) โดยที่อุบลรัตน์ ได้ตัดแปลงมาตรวัดทั้งสามมาตรมาจากงานของจันทร์เพ็ญ (ความสมานฉันท์ทางบทบาท ความเสียเปรียบสัมพัทธ์ และความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต) และสร้างเพิ่มเติมขึ้นมาอีก 2 มาตร (คุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา และประสิทธิภาพของการสื่อสาร)

3. รวบรวมความหมายของปัจจัยคัดสรรที่ต้องการศึกษา วิเคราะห์ เป็นค่าจำกัด ความที่ เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย

4. ตัดแปลงโดยเพิ่มข้อกระทงทั้งทางบวกและลบในแต่ละมาตร เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุม เนื้อหาความคิดรวบยอดในแต่ละปัจจัยที่ต้องการศึกษา

ส่วนที่ 1 มาตรวัดคุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดของอุบลรัตน์ พิชญ์ชยะนนท์ (2531 : 88) โดยให้ค่าจำกัดความว่า คุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา หมายถึง ความรู้สึกประทับใจในตัวแบบชีวิตสมรส

ของบิดามารดา ความสุขในชีวิตสมรสและความอบอุ่นที่ได้จากครอบครัวของบิดามารดา ประ
ด้วยข้อกระทง 8 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 4 ข้อ คือ ข้อ 1, 3, 6 และ 7 เป็นข้อความ
ทางลบ 4 ข้อ คือ ข้อ 2, 4, 5 และ 8

ส่วนที่ 2 มาตรการประสิทธิภาพของการสื่อสาร

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรการวัดของอุบลรัตน์ พิชญ์ชยะนนท์ (2531 : 89-90) โดยให้
คำจำกัดความว่า ประสิทธิภาพของการสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารระหว่างคู่สมรสที่มีการพูด
คุยกัน รับฟัง รับรู้ และแสดงความรู้สึกร่วมกันและกันออกมาอย่างเปิดเผย และมีความเข้าใจ
ตรงกัน มีจำนวน 8 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 4 ข้อ คือ ข้อ 1, 3, 6 และ 7 เป็นข้อความ
ทางลบ 4 ข้อ คือ ข้อ 2, 4, 5 และ 8

ส่วนที่ 3 มาตรการความสมานฉันท์ทางบทบาท

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรการวัดของจันทร์เพ็ญ ศุภต์กาญจนากุล (2526 : 111) และ
ของอุบลรัตน์ พิชญ์ชยะนนท์ (2531 : 91) โดยให้คำจำกัดความว่าความสมานฉันท์ทางบทบาท
หมายถึง ความคิดเห็นที่ตรงกันของคู่สมรสเกี่ยวกับความคาดหวังบทบาทในครอบครัว 7 ด้าน
คือการทำงานบ้าน การอบรมเลี้ยงดูบุตร การหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ปัญหาการเงินภายใน
ครอบครัว การตัดสินใจเกี่ยวกับการพักผ่อนหย่อนใจ การคบหาสมาคมกับญาติพี่น้องและเพื่อน
การแก้ปัญหาโดยหว่าๆ ไปของครอบครัว มีจำนวน 7 ข้อ เป็นข้อความทางบวกทั้ง 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 มาตรการความเสียเปรียบสัมพัทธ์

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรการวัดของจันทร์เพ็ญ ศุภต์กาญจนากุล (2526 : 107-108)
และของอุบลรัตน์ พิชญ์ชยะนนท์ (2531 : 92) โดยให้คำจำกัดความว่า ความเสียเปรียบ
สัมพัทธ์ หมายถึง การเปรียบเทียบสภาพชีวิตสมรสของบุคคลว่า ดีกว่า เท่าเทียม หรือด้อยกว่า
คู่สมรสอื่นๆ โดยแบ่งสภาพสมรสออกเป็น 4 ด้าน คือ ฐานะเศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่ภายใน
ครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส และสภาพชีวิตสมรสโดยส่วนรวม มีจำนวน 12 ข้อ
เป็นข้อความทางบวก 8 ข้อ คือ 1, 2, 5, 6, 8, 9, 10 และ 12 เป็นข้อความทางลบ
4 ข้อ คือ 3, 4, 7 และ 11

ส่วนที่ 5 มาตรฐานวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต

ผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดของจันทร์เพ็ญ คุปต์กาญจนากุล (2526 : 109-110) และของอุบลรัตน์ พิชญ์ชยชนนท์ (2531 : 93) โดยให้คำจำกัดความว่า ความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์จนกลายเป็นเพื่อนคู่คิดที่มีความเชื่ออาทร ความเข้าใจ และมีความความผูกพันทางอารมณ์และสังคมต่อกันของคู่สมรส แสดงโดยการพูดแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกันอย่างมีความเข้าใจต่อกัน การพักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งมีการไปเยี่ยมเยียนเพื่อนฝูงของทั้งสองฝ่าย มีจำนวนข้อ 11 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 7 ข้อ คือ 1, 2, 5, 6, 7, 9, และ 11 เป็นข้อความทางลบ 4 ข้อ คือ 3, 4, 8 และ 10

5. นำรายข้อที่ดัดแปลงเพิ่มเติมทั้งหมด มาปรึกษาทางด้านภาษาและความตรงตามเนื้อหา กับอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรง และปรับปรุงแก้ไขจนได้ข้อความที่เหมาะสมทางภาษา

6. จากนั้นนำรายข้อทำเป็นแบบสอบถามทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ตอนที่ 2 มาตรฐานวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

1. ผู้วิจัยได้แปลและเรียบเรียงจาก มาตรฐานวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส (Marital Satisfaction Scale : MSS) ของ Roach และคณะ (1981) มีจำนวน 48 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 24 ข้อ คือ 1, 5, 6, 9, 12, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 32, 33, 35, 37, 39, 42, 45, 47, และ 48 ข้อความทางลบ 24 ข้อ คือ 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 18, 19, 23, 25, 29, 30, 31, 34, 36, 38, 40, 41, 43, 44 และ 46

2. นำรายข้อทั้งหมด มาปรึกษาทางด้านภาษาและความตรงตามเนื้อหา กับอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรง และปรับปรุงแก้ไขจนได้ข้อความที่เหมาะสมทางภาษาและสภาพสังคมไทย

3. จากนั้นนำรายข้อทำเป็นแบบสอบถามทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเครื่องมือ

คุณภาพของ เครื่องมือ

คุณภาพของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด รวม 6 มาตรฐาน ได้รับการทดสอบหาอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเที่ยง ความตรงของความสอดคล้องภายในของแบบสอบ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 รายชื่อหน่วยงานและจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบสอบถาม ทั้ง 6 มาตรฐาน

หน่วยงาน	จำนวนตัวอย่าง
ภาครัฐ : ส่วนราชการ	
บัณฑิตวิทยาลัย	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10
: รัฐวิสาหกิจ	
โรงพยาบาลโรงงานยาสูบ	
กระทรวงการคลัง	10
ภาคเอกชน : ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	
สาขาตรอกจันทร์	
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	
สาขาถนนจันทร์ สะพาน 5	20
รวม	40

1. ค่าอำนาจจำแนกและความตรงสอดคล้องภายในของแบบสอบ 6 มาตรฐาน

การวิเคราะห์อำนาจจำแนกของแบบสอบ ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำจากคะแนนรวมของแต่ละมาตรฐานออกเป็น 2 กลุ่ม ด้วยเกณฑ์แบ่ง 27% ได้กลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนนต่ำ กลุ่มละ 15 คน ทดสอบค่าความแตกต่างของคะแนนแต่ละข้อของทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยการทดสอบค่าที (t-independent test) คัดเลือกรายข้อที่มีค่านัยสำคัญตั้งแต่ .05 ลงไป แล้วนำไปวิเคราะห์ความตรงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยการหาความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมของมาตรนั้นๆ คัดเลือก เฉพาะรายข้อที่มีค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ .30 ขึ้นไป ตั้งผลในตารางที่ 7 (หน้าถัดไป)

2. ความเที่ยงของแบบสอบ

จากรายข้อที่วิเคราะห์ตาม เกณฑ์อำนาจจำแนก และความตรงแบบความสอดคล้องภายในที่ได้ นำไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบวัดแต่ละมาตรฐาน โดยวิเคราะห์แบบความเที่ยงของความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ดังปรากฏผลในตารางที่ 8

ตารางที่ 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความตรงภายในของข้อกระทงในมาตรวัดแต่ละมาตรของแบบสอบถาม

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
				t	

ชุดที่ 2 : ตอนที่ 1

ส่วนที่ 1 มาตรวัดคุณภาพชีวิตสมรสของ
บิดามารดา

1. ท่านมีความรู้สึกที่ดีต่อชีวิตครอบครัวของบิดามารดาของท่าน.....	4.80	0.41	3.80	1.21	3.03**	.60
2. ท่านรู้สึกว่าบิดาของท่าน เป็นหัวหน้าครอบครัวที่ไม่ดี.....	4.73	0.60	3.33	1.18	4.12***	.63
3. ท่านรู้สึกว่ามารดาของท่านทำตัวเหมาะสมกับการเป็นมารดาที่ดี.....	4.67	0.62	2.33	1.18	6.81***	.45
4. เมื่ออยู่กับบิดามารดา ท่านรู้สึกเป็นทุกข์ใจ.....	4.87	0.35	4.07	0.96	3.03**	.68
5. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายกับชีวิตครอบครัวของบิดามารดาของท่าน.....	4.93	0.26	3.70	1.23	3.89***	.79
6. บิดาของท่าน เป็นตัวแบบที่ดีสำหรับชีวิตสมรสของท่าน.....	4.67	0.62	2.33	1.18	6.81***	.57
7. ขณะที่อยู่กับครอบครัวบิดามารดาของท่าน ท่านรู้สึกมีความสุขใจและอบอุ่น.....	4.87	0.35	3.70	1.40	3.23**	.66
8. ท่านรู้สึกว่ามารดาของท่านทำตัวไม่เหมาะสมกับการเป็นมารดาที่ดี.....	4.93	0.26	4.27	0.70	3.44**	.60

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง คะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	

ส่วนที่ 2 มาตรฐานวัดประสิทธิภาพของการ
สื่อสาร

1. ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นกับคู่สมรส ได้อย่างเปิดเผยทุกเรื่อง.....	4.73	0.80	3.07	1.10	4.75***	.63
2. ท่านรู้สึกว่าเป็นการยากที่จะเข้าใจคู่สมรส ของท่าน.....	4.73	0.46	2.80	0.78	8.32***	.62
3. คู่สมรสของท่านคอยให้กำลังใจและคำแนะนำ ที่ดีแก่ท่าน.....	4.60	0.74	3.00	0.93	5.24***	.78
4. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ท่านและคู่สมรสจะ ทะเลาะกัน.....	4.27	0.70	2.80	1.08	4.40***	.67
5. คู่สมรสของท่านไม่เคยยอมรับฟังสิ่งที่ท่าน พูดเลย.....	4.87	0.35	3.13	0.74	8.16***	.80
6. ท่านและคู่สมรสเข้าใจในความรู้สึกของ กันและกันเป็นอย่างดี.....	4.60	0.63	3.00	0.76	6.29***	.77
7. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านและคู่สมรสจะพูดคุย เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวร่วมกัน.....	4.80	0.41	3.27	0.88	6.09***	.84
8. คู่สมรสของท่านทำให้ท่านรู้สึกท้อแท้ใจ...	4.67	0.62	2.80	0.94	6.42***	.78

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t
					คะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม

ส่วนที่ 3 มาตรการวัดความสมานฉันท์ทางบทบาท

"ท่านและคู่สมรสของท่านมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่าผู้ใดควรเป็นผู้รับผิดชอบต่อสิ่งต่อไปนี้
อย่างน้อย เพียงใด

1. การทำงานบ้าน.....	4.70	0.64	3.33	0.98	3.76 ^{***}	.62
2. การอบรมเลี้ยงดูบุตร.....	4.53	0.64	3.53	0.64	4.28 ^{***}	.52
3. การหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว.....	4.67	0.49	3.67	0.82	4.07 ^{***}	.67
4. ปัญหาการเงินภายในครอบครัว.....	4.47	0.64	2.87	1.06	5.00 ^{***}	.71
5. การตัดสินใจเกี่ยวกับการพักผ่อนหย่อนใจ...	4.53	0.52	2.93	0.96	5.68 ^{***}	.70
6. การคบหาสมาคมกับญาติพี่น้องและเพื่อน..	4.13	0.83	2.60	0.99	4.60 ^{***}	.63
7. การแก้ปัญหาโดยทั่วไปของครอบครัว..	4.53	0.52	2.80	0.94	6.25 ^{***}	.81

ส่วนที่ 4 มาตรการวัดความเสียเปรียบสัมพัทธ์

1. ท่านรู้สึกพึงพอใจในฐานะเศรษฐกิจ ของครอบครัว.....	4.67	0.49	3.27	1.16	4.30 ^{***}	.64
2. สภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปของครอบครัว ของท่านมีความทัดเทียมกันกับครอบครัวอื่น	4.60	0.51	3.40	0.91	4.46 ^{***}	.58
3. สภาพชีวิตสมรสโดยส่วนรวมของท่านอยู่ ในระดับที่ดีกว่าของผู้อื่น.....	4.40	0.74	3.47	0.99	2.93 ^{**}	.50

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์		ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง คะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม
	กลุ่มสูง	กลุ่มต่ำ	
	\bar{X} S.D.	\bar{X} S.D.	t
4. ท่านและคู่สมรสมีความผูกพันฉันท์สามี ภรรยาไม่น้อยกว่าครอบครัวอื่น.....	4.60 0.63	2.80 1.08	5.56***.66
5. ครอบครัวของท่านมีฐานะ เศรษฐกิจ เท่า เทียบกับครอบครัวอื่น.....	4.33 0.62	3.13 1.06	3.79***.43
6. ครอบครัวของท่านมีความ เป็นอยู่โดยทั่วๆ ไป อยู่ในระดับที่ดีกว่า.....	4.13 0.64	3.20 0.78	3.60***.44
7. ท่านรู้สึกทุกข์ใจกับฐานะ เศรษฐกิจของ ครอบครัวของท่าน.....	4.20 1.08	3.20 1.01	2.61* .42
8. สภาพชีวิตสมรสโดยส่วนรวมของท่านอยู่ ในระดับเดียวกันกับคู่อื่น.....	3.87 0.83	3.27 0.70	2.13* .35
9. ความสัมพันธ์ระหว่างท่านและคู่สมรสเต็ม ไปด้วยความรักความอบอุ่น เป็นอย่างมาก.	4.47 0.64	2.73 1.63	5.06***.62
10. สภาพชีวิตสมรสโดยส่วนรวมของท่านอยู่ ในระดับที่ดีกว่าของคู่อื่น.....	4.33 0.49	2.93 0.59	7.06***.72
11. ท่านรู้สึกว่าคู่สมรสของท่านมีคุณสมบัติดีด้อย กว่าของผู้อื่น.....	4.60 0.51	3.27 0.80	5.46***.69
12. ท่านรู้สึกว่าความสัมพันธ์ระหว่างท่านและ คู่สมรส เหมือนกันกับคู่อื่นๆ.....	3.67 0.82	2.73 0.96	2.87** .37

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t
					คะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม

ส่วนที่ 5 มาตรการวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต

1. ท่านและคู่สมรสชอบพูดคุยแลกเปลี่ยนและ รับฟังความรู้สึกของกันและกัน.....	4.60	0.51	2.67	0.98	6.81 ^{***}	.90
2. ท่านและคู่สมรสมีความเข้าใจต่อกันอย่าง ลึกซึ้ง จนสามารถเข้าใจความรู้สึกของ กันและกันได้โดยไม่ต้องเอ่ยคำพูด.....	4.07	0.88	1.98	0.80	6.94 ^{***}	.83
3. ท่านและคู่สมรสต่างแยกกันไปเยี่ยมเยียน เพื่อนฝูงของแต่ละฝ่าย.....	3.93	0.88	2.40	1.12	4.16 ^{***}	.67
4. ท่านและคู่สมรสต่างแยกกันไปพักผ่อน หย่อนใจนอกบ้าน.....	4.87	0.35	2.60	1.24	6.80 ^{***}	.83
5. ท่านและคู่สมรสต่าง เป็นคู่คิดของกันและกัน	4.60	0.51	2.40	0.91	8.18 ^{***}	.88
6. ท่านและคู่สมรสไปเยี่ยมเยียนเพื่อนฝูงของ ทั้งสองฝ่ายด้วยกัน.....	4.20	0.86	2.80	1.08	3.92 ^{***}	.76
7. ท่านและคู่สมรสมีความสนิทสนมกับ เพื่อนฝูง ของทั้งสองฝ่าย.....	4.20	0.56	2.53	0.99	5.67 ^{***}	.82
8. ท่านและคู่สมรสพักผ่อนอยู่กับบ้านด้วยกัน บ่อยๆ	4.47	0.64	2.87	1.60	3.60 ^{**}	.70
9. ท่านและคู่สมรสมีความรู้สึกห่างเหินต่อกัน.	4.47	1.06	2.27	0.96	5.95 ^{***}	.67
10. ท่านและคู่สมรสมีความเชื่ออาหารต่อกัน อย่างแน่นแฟ้น.....	4.80	0.41	2.20	1.01	9.19 ^{***}	.83

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	คะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม

ชุดที่ 2 : ตอนที่ 2

มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส

1. คู่สมรสของท่านสามารถทำสิ่งต่างๆ ให้ง่าย ขึ้นสำหรับท่านได้ เพียงแต่ เขาไม่อยากจะทำ.	4.13	0.83	2.60	1.24	3.97***	.62
2. ท่านกังวลใจ เป็นอย่างมาก เกี่ยวกับการสมรส	4.33	0.90	2.93	1.10	3.82***	.74
3. ท่านสามารถ เริ่มต้นใหม่ได้อีกครั้ง ท่านจะ สมรสกับใครที่ไม่ใช่คู่สมรสคนปัจจุบันของท่าน	4.67	0.62	2.87	1.25	5.01***	.78
4. ท่านสามารถไว้เนื้อ เชื้อใจคู่สมรสของท่านได้	4.80	0.41	2.80	0.86	8.10***	.87
5. หากท่านยังไม่ได้สมรส ชีวิตของท่านคงจะ รู้สึกเหว เป็นอย่างมาก.....	3.73	1.63	1.87	0.83	5.05***	.60
6. การสมรส เป็นสิ่งผูกมัด เกินไปจนไม่เหมาะสม กับตัวท่าน.....	4.67	0.64	2.80	1.01	5.38***	.76
7. ในสภาวะสมรส ท่านรู้สึกว่าตัวเองอยู่ในสภาพ เหมือนคนไร้ความสามารถ.....	4.73	0.46	3.20	1.15	4.81***	.72
8. ท่านรู้สึกว่าท่านและคู่สมรสต้องการอะไรใน ชีวิตสมรส.....	4.60	0.51	3.40	0.74	5.20***	.64
9. การสมรสส่งผล เสียต่อสุขภาพของท่าน.....	4.53	0.52	3.20	1.01	4.54***	.69
10. ท่านมักอารมณ์เสีย โกรธหรือขัดเคืองใจใน สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตสมรสของท่าน....	4.07	0.70	2.40	1.12	4.88***	.76

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์	
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ระหว่าง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	คะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม
11. ท่านรู้สึกว่าคุณเองมีความสามารถพอที่จะจัดการกับชีวิตสมรสของตนเองได้.....	4.13	0.92	3.00	1.07	3.12**	.42
12. ท่านอยากให้การสมรสครั้งปัจจุบันสิ้นสุดเพียงเท่านี้.....	4.47	1.13	3.07	1.16	3.35**	.52
13. ท่านคาดหวังว่าการสมรสจะให้ความพึงพอใจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ.....	4.60	0.91	2.93	0.88	5.09***	.64
14. ท่านรู้สึกท้อแท้ในการพยายามทำให้ชีวิตสมรสของท่านประสบความสำเร็จ.....	4.67	0.49	2.60	1.24	6.00***	.81
15. ท่านคิดว่าชีวิตสมรสของท่านเป็นสิ่งที่น่ารื่นรมย์อย่างที่คิดไว้.....	4.33	0.62	2.73	1.16	4.71***	.81
16. การสมรสให้ความพึงพอใจที่แท้จริงแก่ท่านมากกว่าสิ่งใดๆ ที่ท่านได้ทำลงไป.....	4.40	0.51	2.53	0.99	6.50***	.83
17. ท่านคิดว่าชีวิตสมรสของท่านประสบปัญหามากขึ้นทุกปี.....	4.53	0.64	3.13	1.19	4.02***	.58
18. คู่สมรสของท่านทำให้ท่านเกิดความสับสนและวุ่นวายใจเป็นอย่างมาก.....	4.60	0.51	2.93	1.16	5.09***	.68
19. คู่สมรสของท่านเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นได้ตามความพอใจ.....	4.67	0.62	3.67	0.82	3.78***	.65
20. เท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ นับได้ว่าท่านได้ประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสแล้ว.....	4.67	0.49	2.67	0.98	7.10***	.82
21. คู่สมรสของท่านยกย่องท่านให้เป็นผู้คิด.....	4.67	0.62	3.67	0.72	4.07***	.62

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์	
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ระหว่าง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t	คะแนนรายข้อ กับคะแนนรวม
22. สิ่งที่ทำให้ชีวิตของท่านมีคุณค่าและน่าสนใจมักมาจากสิ่งอื่นๆ ที่มีใช้การสมรส.....	3.60	1.12	2.67	0.81	2.61*	.44
23. คู่สมรสคอยให้กำลังใจจนท่านสามารถทำงานได้อย่างดีที่สุด.....	4.27	0.80	3.00	0.93	4.01***	.68
24. การสมรสของท่านทำให้ท่านไม่ เป็นตัวของตัวเอง.....	4.40	0.51	2.73	1.34	4.52***	.67
25. ท่านมั่นใจในชีวิตสมรสที่ เป็นสุขในอนาคต...	4.60	0.63	2.93	0.80	6.34***	.82
26. ท่านเอาใจใส่คู่สมรสของท่านอยู่เสมอ.....	4.67	0.62	3.67	0.82	3.78***	.61
27. ท่านสามารถ เข้ากับคู่สมรสของท่านได้ เป็นอย่างดี.....	4.80	0.41	3.00	1.20	5.51***	.73
28. คู่สมรสของท่าน เรียกร้องให้ท่านใช้เวลาว่างบริการ เขาอย่าง ไม่ เป็นธรรม.....	4.33	0.90	3.20	1.27	2.83**	.56
29. คู่สมรสของท่านปฏิบัติต่อท่านอย่างไร เหตุผล.	4.73	0.46	3.13	1.06	5.37***	.73
30. การสมรสช่วยส่งให้ท่านไปถึง เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้.....	4.40	0.63	2.87	0.99	5.05***	.72
31. คู่สมรสของท่าน เต็มใจที่จะช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ของเราให้ดีขึ้น.....	4.47	0.64	3.20	0.68	5.28***	.73
32. การสมรสของท่านมีปัญหา เนื่องมาจากการไม่ลงรอยกันในเรื่องการพักผ่อนหย่อนใจ.....	4.73	0.46	3.73	0.80	4.21***	.63
33. คู่สมรสและตัวท่านสามารถแสดงความรู้สึกรักใคร่ต่อกันอย่างไม่ต้อง เสแสร้ง.....	4.73	0.59	3.07	0.96	5.71***	.77

ข้อกระทง	กลุ่มวิเคราะห์				ค่าสหสัมพันธ์	
	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ระหว่าง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	คะแนนรายข้อ	
				t	กับคะแนนรวม	
34. คู่สมรสและตัวท่านมีข้อตกลงร่วมกันว่า อะไร เป็นสิ่งถูกและควรกระทำ.....	4.53	0.74	3.33	0.72	4.48 ^{***}	.65
35. คู่สมรสและตัวท่านมีปรัชญาชีวิตที่แตกต่างกัน.	4.27	0.70	2.53	0.83	6.15 ^{***}	.84
36. บางครั้งท่านตั้งความหวังว่าตัวเองไม่ได้สมรส กับคู่สมรสคนปัจจุบัน.....	4.33	0.62	3.00	1.25	3.70 ^{***}	.69
37. การสมรสของท่านปราศจากความสุขโดยสิ้น เชิง.....	4.80	0.41	3.33	10.5	5.05 ^{***}	.82
38. คู่สมรสของท่านไม่ให้เกียรติยกย่องท่าน....	4.67	0.62	3.67	0.98	3.35 ^{**}	.58
39. ท่านไม่สามารถไว้วางใจคู่สมรสได้.....	4.67	0.62	3.13	1.06	4.84 ^{***}	.66
40. ส่วนใหญ่แล้วคู่สมรสของท่าน เข้าใจความรู้สึก ของท่าน.....	4.47	0.74	2.93	0.96	4.89 ^{***}	.73
41. คู่สมรสของท่าน ไม่ยอมรับฟังสิ่งที่ท่านพูด เลย.	4.60	0.51	3.20	0.87	5.42 ^{***}	.74
42. ท่านสนุกสนานกับการพูดคุยกับคู่สมรส เสมอๆ.	4.53	0.52	2.73	0.80	7.33 ^{***}	.85
43. ท่านรู้สึกพึงพอใจกับชีวิตสมรส เป็นอย่างยิ่ง..	4.73	0.46	2.60	0.99	7.60 ^{***}	.78

*p <=.05; **p <=.01; ***p <=.001

จากตารางที่ 7 มีข้อกระทงในมาตรวัดบางมาตรของแบบสอบถาม ที่ไม่มีอำนาจจำแนก ได้แก่

แบบสอบถามชุดที่ 2 ตอนที่ 1 มาตรวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต จำนวน 11 ข้อ ไม่มีอำนาจจำแนก คือ ข้อ 8 จึงมีรายข้อที่มีอำนาจจำแนกอยู่ 10 ข้อ

แบบสอบถามชุดที่ 2 ตอนที่ 2 มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส จำนวน 48 ข้อ ไม่มีอำนาจจำแนก 5 ข้อ คือ ข้อ 1, 29, 36, 39 และ 42 จึงมีรายข้อที่มีอำนาจจำแนกอยู่ 43 ข้อ

นอกจากนี้ รายข้อกระทงของทุกมาตรมีค่าอำนาจจำแนกคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญ และมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .35 ถึง .88 จัดว่ารายข้อกระทงของมาตรวัดมีประสิทธิภาพสูงพอสำหรับการวิจัยนี้

ตารางที่ 8 ค่าความเที่ยงของมาตรวัดแต่ละมาตรในแบบสอบถาม โดยการวัดความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค

มาตรวัด	จำนวนข้อกระทง	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
<u>ชุดที่ 2</u> ตอนที่ 1		
มาตรวัดคุณภาพชีวิตสมรสของบิดามารดา	8	.86
มาตรวัดประสิทธิภาพของการสื่อสาร	8	.92
มาตรวัดความสมานฉันท์ทางบทบาท	7	.88
มาตรวัดความเสียเปรียบสัมพัทธ์	12	.86
มาตรวัดความเป็นเพื่อนคู่ชีวิต	10	.95
ตอนที่ 2		
มาตรวัดความพึงพอใจในชีวิตสมรส	43	.98

จากตารางที่ 8 พบว่าความความเที่ยงของมาตรวัดมีค่าอยู่ระหว่าง .86 ถึง .98 จัดได้ว่า เป็นมาตรวัดที่มีค่าความเที่ยงสูงพอที่จะนำไป เป็นแบบสอบถามในการวิจัยนี้

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าความเที่ยงของมาตรวัดแต่ละมาตร ตามที่ผู้วิจัยแต่ละคนพัฒนาขึ้นมาใช้ศึกษา ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค

ผู้วิจัย (พ.ศ.)	มาตรวัด (จำนวนข้อ)					
	คุณภาพชีวิต	ประสิทธิ	ความสมาน	ความเสีย	ความเป็น	ความพึง
	สมรสของ	ภาพของ	ฉันท์ทาง	เปรียบ	เพื่อน	พอใจใน
	บิตามารดา	การสื่อสาร	บทบาท	สัมพัทธ์	คู่ชีวิต	ชีวิตสมรส
จันทร์เพ็ญ คุปต์กาญจนากุล (2526)			13 .89	6 .81	5 .67	16 .91
อุบลรัตน์ พิชญ์ชยະนันท (2531)	4 .81	12 .86	6 .83	3 .81	3 .64	16 .85
จันทร์รัตน์ เจริญสันติ (2533)						45 .97
สุภาวดี เตชะเกรียงศักดิ์ (2535)	8 .86	8 .92	7 .88	12 .86	10 .95	43 .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ติดต่อสอบถามหน่วยงานราชการ องค์กรรัฐวิสาหกิจและหน่วยงาน เอกชน เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ จนได้ตัวอย่างตามจำนวนสัดส่วนของแต่ละหน่วยงาน

2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ไปติดต่อกับหน่วยงานที่เลือกไว้ได้แล้ว ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนตัวอย่าง จำนวนที่ขอไว้ และจำนวนที่ส่งแบบสอบถาม

หน่วยงาน	ตัวอย่าง	รายชื่อที่ขอ	ส่งแจกแบบสอบถาม
<u>หน่วยงานราชการ</u>			
1. ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร			
กระทรวงมหาดไทย	15	30	25
2. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน			
สำนักงานกฤษฎีกา	15	30	25
รวม	30	60	50
<u>องค์การวิสาหกิจ</u>			
1. การไฟฟ้านครหลวง สำนักงานเขตวัดเลียบ	15	30	25
2. การรถไฟแห่งประเทศไทย	15	30	25
รวม	30	60	50
<u>บริษัท เอกชน</u>			
1. ธนาคารไทยทุน จำกัด สาขาวังบูรพา	40	60	50
2. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สำนักงานใหญ่	40	60	50
3. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาพลพลาไชย	40	60	50
4. บริษัทสยามกลการ จำกัด	40	60	50
5. บริษัท เอลต้าอี เลคทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด	40	60	50
6. บริษัท เซ็นทรัล เทเรตติ้ง จำกัด	20	30	25
7. บริษัท ลีอกซ์เลย์ (กรุงเทพ) จำกัด	20	30	25
รวม	240	360	300
<u>รวมทั้งหมด</u>	300	420	400

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการแจกแบบสอบถามของแต่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งอธิบายคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะศึกษาว่า เป็นสตรีที่สมรสแล้ว มีช่วงอายุระหว่าง 20-40 ปี มีการศึกษาตั้งแต่ชั้นต่ำจนถึงชั้นสูงกว่าปริญญาตรี

ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล เริ่มแจกแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 20 ถึง 24 มกราคม 2535 และรับแบบสอบถามคืนตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม ถึง 14 กุมภาพันธ์ 2535

การเตรียมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบว่า ตัวอย่างที่ตอบนั้นมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้หรือไม่ หากไม่ตรงก็จะคัดออก พบว่ามีแบบสอบถามที่ตรงตามคุณสมบัติและตอบครบถ้วนทุกคำถาม จำนวน 316 ฉบับ จากที่แจกทั้งหมด 400 ฉบับ ส่งคืนมา 340 ฉบับ

2. ลงรหัสข้อมูลในแบบสอบถามที่ใช้ได้ และบันทึกในแผ่นแม่เหล็กคอมพิวเตอร์

3. วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติที่กำหนดไว้

การตรวจให้คะแนน

แบบสอบถามมาตราประเมีนค่า ทั้งหมดมาตร เป็นข้อความที่ให้ผู้ตอบเลือก 5 คำตอบ คือ " เห็นด้วยอย่างยิ่ง " " เห็นด้วย " " ไม่แน่ใจ " " ไม่เห็นด้วย " และ " ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง " การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

ข้อกระทงที่แสดงความคิดเห็นเชิงบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน	กับ	เห็นตรงกันอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน		เห็นตรงกัน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน		ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน		เห็นไม่ตรงกัน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน		เห็นไม่ตรงกันอย่างยิ่ง	1	คะแนน

ข้อกระทงที่แสดงความคิดเห็นเชิงลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน	กับ	เห็นตรงกันอย่างยิ่ง	1	คะแนน
เห็นด้วย	2	คะแนน		เห็นตรงกัน	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน		ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	4	คะแนน		เห็นไม่ตรงกัน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน		เห็นไม่ตรงกันอย่างยิ่ง	5	คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 300 คน ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences /Personal Computer Plus) ช่วยในการประมวลข้อมูล และจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัย ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้คือ

1. คำนวณสถิติพื้นฐานของตัวแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์ ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์ พร้อมทั้งทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และใช้เกณฑ์เทียบระดับของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร 2525 : 113)

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
± .70-1.00	สูง
± .30-.69	ปานกลาง
± .00-.29	ต่ำ

3. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เพื่อหาว่าตัวแปรทำนายจะร่วมกันทำนายระดับความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้มากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังนี้

3.1 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์

3.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้

3.3 ทดสอบค่าเอฟรวม (Overall F-test) เพื่อทดสอบว่าตัวแปรทำนายสามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ได้อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

3.4 ทดสอบค่าที เพื่อทดสอบว่า ค่า b และ B ของตัวแปรทำนายแต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

4. สร้างสมการการทำนายตัวแปรเกณฑ์ ทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน และความคลาดเคลื่อนของสมการทำนาย